

Szegedi könyvhét

Szegeden ma, május '28-án kezdődnek az idei könyvhét ünnepi eseményei. Ma ékezik Szegedre a könyvhét két íróvendége, Doboz Imre, Illés Endre, s délután 3 és 4 óra között a könyvsátorkban és a Móra könyvesboltban dedikálják műveiket.

Holnap, május 29-én, hétfőn délelőtt fél 12-kor a Somogyi Könyvtár olvasótermében könyvtárosok, könyvterjesztők, népművelők és érdeklődők részére ankétot tartanak, amelyen Illés Lajos kritikus beszámoló a Szépirodalmi Könyvkiadó terveiről. Délután 3 órai kezdettel Benjámin László és Doboz Imre részvételével a kenderfonógyárban író-olvasó találkozó rendeznek. A két író Illés Lajos mutatja be a gyár munkásainak. Este 7 órai kezdettel a Szépirodalmi Könyvkiadó a Tisza Szálló hangversenytermében irodalmi estet rendez. A kiadó „hangos folyóiratának” ezen a szegedi különszámán részt vesz Doboz Imre, Illés Endre és Juhász Ferenc. A Köszeg Ferenc és Fazekas István szerkesztette műsorban Andrassy Lajos, Arany János, Aprily Lajos, Bárdos Pál, Doboz Imre, Garai Gábor, Illés Endre, Illyés Gyula, József Attila, Juhász Ferenc, Juhász Gyula, Papp Lajos, Tamási Áron, Tóth Béla és Vas István műveit hallhatja a közönség, Bitskey Tibor, a Vigszínház, Csernus Mariann, a Nemzeti Színház, Nagy Attila, a Thália Színház, Demjén Gyöngyvér és Kovács János, a Szegedi Nemzeti Színház művészei és Palotai Erzsébet előadóművész tolmácsolásában.

Június 2-án, pénteken este 7 órai kezdettel az Építők Bocskay utcai művelődési otthonában Tiszatáj-estet rendez a Művelődési könyvterjesztő vállalat és az Építők szakszervezeti bizottsága. Az irodalmi esten a szegedi folyóirat írói gárdájából Andrassy Lajos, Bárdos Pál, Dér Endre, Papp Lajos és Simai Mihály vesz részt. Közreműködik Kovács János, Miklós Klára, a Szegedi Nemzeti Színház és Kovács István a Vigszínház tagja.

Szedik az újbургonyát Tiszaszigeten

Harminchét vagon primőr a községből

A Tisza-Maros szögben a szeszélyes időjárás miatt egyhetes késéssel kezdtek meg az újburgonya szedését. A primőr először a szegedi üzletekben jelent meg, de már országsszerte indulnak a szállítmányok. Budapestre, valamint Nógrád, Borsod és Komárom megye bányász lakta városaiba küldik a legtöbb árut. Tiszaszigeten kétszázán kötötték termelési szerződést a felvásárló teleppel. Valamennyien a háztáji kertekben nevelik a primőrt, amely jó jövedelmet hoz, s utána még egyszer hasznosíthatják a kertet más növényvel. A köz-

ségben harminchét vagon termés átadását vállalták a szerződő gazdák.

Csongrád megye legnagyobb újburgonyatermő vidékén, a Maros menti falvakban; Kiszomboron, Magyarcsanakon és Apátfalván rövidesen piacra kerül a termelészövetkezetek nagyüzemi tábláinak termése. A jövő héten már exportálnak is: Svédországból és a szomszédos államokból érkezett megrendelésnek tesznek eleget. Megyei viszonylatban — jó közepes — több mint háromszáz vagon újburgonya felvásárlására számítanak a szakemberek.

Kilenc név — száz öröm

Krémszínű, fehér ezüstözött, s kék kocsik sorakoznak az udvaron. A legregebbi típus 1966-os. Valamennyi puha selyemmel bélelt, s gazdák almát ringatja. A régi munkásokon lépcsőin, folyosóin ünnepi ruhás nők és férfiak sürgőnek-forognak. A belső terem asztalai fehér damasztal terítve, finom falatokat, italokat kínálnak. Szekfűcsokrok bódítják illatukkal az érkező vendégeket.

Azán felhangzik a kórus köszöntő dala, s fényes szemű anyák karján bevonulnak a kocsitulajdonosok. Kilenc gyermek, s a szegedi hangszergyár dolgozóinak névadásra váró csemetéi.

Az anyakönyvvezető ün-

nepi szavakat mond, miközben az ünnepeltek egymás után, egymás hangjára ébrednek, s élénken helyeslik a köszöntőt. Aztán bekerülnek a nevek az anyakönyvbe: Bartha András, Fehér Gyula, Kis Károly, Orovecz Judit Gabriella, Regdon Erika, Regdon Ibolya, Széll Attila, Tombácz Anna, Vágó János és Zsolt — hat fiú és három lány, hat hetestől 14 hónaposig. Kilenc kisgyermek lett tegnap állampolgár a hangszergyárban, ahol szülők, névadók, rokonok, munkatársak kívántak nekik jó egészséget, szép életet, s minden napjukra száz örömet.

K. J.

Rubel, font, dollár, tugrik

A röszei pénzváltóban

Az IBUSZ bankszolgálatának tulajdonképpen „előretolt állása” a röszei határállomás a nemrég épült, modern és szépen berendezett pénzváltó pavilon. Exchange, Geldwechsell, Change — hirdetik az épület falán a táblák, s az országba lépő legtöbb külföldi első útja a pénzváltóba visz. Állandóan 24 óras szolgálatban három tisztviselő — Csala József, Böttger Péterné és Reményi Imre — egymást felváltva látja el a szolgálatot. A külföldiek tehát a nap bármely órájában jókor érkeznek a határállomásra, mert a pénzváltót mindig nyitva találják, és Szegeden már forinttal fizethetnek a szállodában, az étteremben, az üzletekben és a benzinkútnál.

A „legerősebb” napok

A pénzváltó legerősebb napjai: szombat, hétfő, kedd,

szerda, amikor 12—14 féle valuta is megfordul a tisztviselők kezében. Váltakozik itt angol fontot, szovjet rubelt, USA, kanadai és ausztrál dollárt, belga frankot, nyugatnémet márkát, lengyel zloty, finn és NDK márkát, svéd, norvég és cseh koronát, bolgár levát, svájci frankot, olasz lírát, román lejt, mongol tugrikot, osztrák schillinget, jugoszláv dinárt, vagyis gyakorlatilag mindenféle valutát, a mindenkori érvényes árfolyam szerint.

Hamis valutával fizetni reménytelen eset. Az IBUSZ itt dolgozó tisztviselői látásra és tapintásra azonnal észrevénnek bármilyen valután a hamisságot. Az idegen bankjegyeket is úgy ismerik, mint a sajátunkat. Megtörtént, hogy két külföldi bankon is átfutott egy hamis 100 dolláros, itt azonban fennakadt az értéktelen papír. A valutatájékoztató, a legíríssebb árfolyamjegyzék

mindig kéznél van, sőt olyan album is, amely „eredetiben” ad képet mindenféle valutáról. A tisztviselő tehát el sem számolhatja magát, azaz csak a saját zsebére tévedhet. Ilyen eset azonban nem szokott előfordulni.

Az elveszett csekkfüzet

„Csendes”, kisforgalmú hónapokban 70—100 ezer forint értékben váltanak be különböző valutát. A legerősebb 9 hónapban viszont 3 milliónál is több volt a valutaforgalmuk.

A külföldiek érdekvédelmét is képviseli az IBUSZ bankszolgálat. Schwartz Lawrenz amerikai állampolgár csekkfüzetét elvesztette Budapesten. A füzet a „The National City Bank” aláírt csekkjeit tartalmazta a sorszám és a címletek feltüntetésével, tehát azokat nálunk is bárki beválthatta volna. Erre azonban nem kerülhetett volna sor, mert az IBUSZ bankszolgálat azonnymában értesítette valamennyi pénzbeviteli helyét, hogy aki a megtalált csekket benyújtaná kifizetésre, attól tagadják meg a beváltást, illetve a csekket vonják be tőle.

Kezdődik a főidény

A röszei határátkelőben a pénzváltó főidénye csak most kezdődik az idegenforgalmi szezon fellendülésével. Európa valamennyi országából, sőt túlzás nélkül mondhatjuk, az öt világrész számos tájáról érkeznek ide utasok és turisták, s elegendő költpénzükről gondoskodik a pénzváltó éjjel-nappali szolgálat.

L. F.

Nemzetközi gyermeknap

„Mert mi teremtünk szép, és bátor, értelmes fiút, ki óriz belőlünk egy [fioszlányt, mint nap fényéből a [Tejút, —

és ha csak pislog már a sarjaink között csacsogva jó gépen tovább szállanak a művelhető csillagokba.”

(József Attila)

(Somogyiné felv.)

A gyermeknap szegedi programja

10 óra: úttörő díszszemle a Széchenyi téren.
11 óra: aszfalt rajzverseny.
11 óra 30: ifjúsági filmelőadások, kultúrműsorok a Postás, az Építők, a Móra Ferenc és a November 7 Művelődési Otthonban.
11,30-tól 12,30-ig: térzene a Széchenyi téren.
11,30-kor és délután 3 órakor: bábműsor a kisdobosok részére a bábszínházban és a vidámparkban.
4 órakor: rollerverseny a ligetben.
5 órakor: úttörő úszóverseny az újszegedi sportuszodában. Tréfás versenyek a vidámparkban.
A gyermeknapon délután 3-tól 5 óráig az egyenruhás úttörők és kisdobosok ingyen szórakozhatnak a vidámparkban. Egész napon át ingyen utazhatnak az újszegedi 5-ös számú villamoson.

A falu „katonai” rangja

Másodikként az országban, Csongrád megyében elsőként: Ferencszállás határőr község

Az ország második, Csongrád megye első határőr községe Ferencszállás. A megtisztult „katonai” rangot, címet a határőrpáncsnokság adományozta Ferencszállásnak. A hivatalos ünnepség már lezajlott a faluban. A határőrség kerületi parancsnoksága képviseletében Móricz János őrnagy köszöntötte a népes ünnepi tanácsulást, amely rögzítette: miért is kapták a határőr község elnevezést.

Tiszán tartott, takaros falusi házak a szeged-makói országút két oldalán. Aztán kiterjedt tanyavidek, a tisz központjával, és fás, cseréptetős tanyákkal. Ez a „külső jegye” Ferencszállásnak, ahol három országhatár találkozik. Határkő és sáv jelzi: Magyarország — Románia — Jugoszlávia.

A községi tanácsán jegyzőkönyvet tesznek elem. — Tessék, itt, a tanácsülés jegyzőkönyvében rögzítve a határőrség és a lakosság együttműködése...

Öreg és fiatal

Később kiderül, a messzi vidéken levő „Aladári” határőrsőn is járva, és a falusiakkal beszélgetve, hogy a jegyzőkönyv egy-egy mondata „jó a határőrök és a lakosság együttműködése”, „jól dolgozik az úttörő határőrszakasz” megállapítás mögött az élet energiai színe, gazdagsága van.

Először az is megragad, hogy Ferencszállás öregjei és fiataljai szinte valamennyien „civil határőrök”. Azaz: a határvédelem itt is közügy, s a határőrség munkáját állandóan segíti a lakosság, — ahogyan ezt Oszip József, az „Aladári” határőrs parancsnoka megfogalmazta.

Mit tesz a „civil határőrség” azaz a lakosság?

A vidéken lakó emberek jól ismerik egymást. Ha gyanús idegen közelít a határ felé, szólnak a katonáknak, mit észleltek. Ezúton is kézrekerült a bujkáló és szökni próbáló betörő, a megrogzított munkakerülő és szélhámos, a határsértő, Persze, ha szükséges, akkor maga a lakosság is részt vesz a nyomozásban.

Az egyik határőrtiszt tréfásan, de találóan jegyezte meg:

— Zárát a határon együtt von a határőrség és a lakosság.

Ide kívánczik azoknak az embereknek a neve, akik civilként kapták meg a Kiváló határőr címet, vagy oklevelet, mivel kiemelkedő tevékenységet végeztek. Kiváló határőr Sipos Lajos útépítő munkás, Vörös Lajos, az Új Élet Termelőszövetkezet tagja. A határőrpáncsnokságtól őrzi az elismerő oklevélét Dinnyés József, Balogh Antal, Papos János, Ocskó Imre; valamennyien termelészövetkezet tagok.

Változatos együttműködés

Hiba lenne a határőrség és a lakosság kapcsolatát csak a határőrségben, közös védelmében keresni. Változatos, gazdag a határőrök és az itt élő emberek együttműködése a szürke mindennapokban. Csak néhány villanásnyi erről. Jön az aratás, torlódik a munka a tiszben, az ősrs szabados tagjai, a KISZ-isták beállnak és dolgoznak. A köz-

ségi táncsoportba fiúk keltenek, kikerülnek a határőrök közül is. A falu KISZ-zenekara nem teljes, ad zenészt a határőrs, akárcsak játékos a labdarúgó csapatba.

Valami közhasznú társadalmi munka kezdődik, — hát pesze, ott találni a határőrs KISZ-istáit. Azokat a fiatalokat, akik éppen csak befejezték a szolgálatot, s pihenő idejükből áldoznak órákat.

Úttörő határőrszakasz

A határőrs KISZ-szervezete a hősi halált halt makói repülő, Bitó László nevét viseli. Az úttörő határőrszakasz ugyancsak Bitó László nevét vette fel. Nagy előmeny az úttörőknek a portya a igazai határőrökkel, meg a számháborús játék, a közösen rendezett Ki mit tud? vetélkedő stb. Az úttörőkkel szeretettel foglalkoznak a határőrs tagjai. Oláh Gábor, a határőrs KISZ-szervezetének titkára és Szeder István tizedes sorrendre gondoskodik az úttörő határőrszakasz programjáról.

Az úttörő határőrszakasz parancsnoka Máté Ilonka. Bátor, talpraesett pajtás, s hogy nő, nem okoz gondot, mert Ilonka valóban rátermett parancsnok. S ők, az úttörőszakasz tagjai, büszkék a zászlóra, amelyet a határőrs KISZ-szervezete adományozott számukra.

...Alkonyodik. Hazafelé tartanak a földiek művelői. A határon a járőr pástáz. Kötelességet teljesítenek.

Morvay Sándor